

Tabel 1

Tabel 1. Navne på (atomer af) de 112 første grundstoffer og visse afledninger deraf¹⁾

Grundstofnavn	Atomsymbol	Atomnummer	Kompleksanion-betegnelse	Udskiftningsaffiks
actinium	Ac	89	actinat	actina
aluminium	Al	13	aluminat	alumina
americium	Am	95	americat	america
antimon	Sb	51	antimonat ²⁾	stiba
argon	Ar	18	—	—
arsen	As	33	arsenat	arsa
astat	At	85	astatat	astata
barium	Ba	56	barat	bara
berkelium	Bk	97	berkelat	berkela
beryllium	Be	4	beryllat	berylla
bismuth	Bi	83	bismuthat	bisma
bly	Pb	82	plumbat	plumba
bohrium	Bh	107	bohrat	bohra
bor	B	5	borat	bora
brom	Br	35	bromat	broma
cadmium	Cd	48	cadmat	cadma
caesium	Cs	55	caesat	—
calcium	Ca	20	calcat	calca
californium	Cf	98	californat	californa
carbon	C	6	carbonat	carba
cerium	Ce	58	cerat	cera
chlor	Cl	17	chlorat	chlora
chrom	Cr	24	chromat	chroma
cobalt	Co	27	cobaltat	cobalta
curium	Cm	96	curat	cura
darmstadtium	Ds	110	darmstadtat	darmstadta
deuterium	² H (D)	1	deuterat	—
dubnium	Db	105	dubnat	dubna
dysprosium	Dy	66	dysprosat	dysprosa
einsteinium	Es	99	einsteinat	einsteina
erbium	Er	68	erbat	erba
europium	Eu	63	europat	europa
fermium	Fm	100	fermat	ferma
fluor	F	9	fluorat	fluora
francium	Fr	87	francat	—
gadolinium	Gd	64	gadoliat	gadolina
gallium	Ga	31	gallat	galla

Tabel 1

Grundstofnavn	Atomsymbol	Atomnummer	Kompleksanion-betegnelse	Udskiftningsaffiks
germanium	Ge	32	germanat	germa
guld	Au	79	aurat	aura
hafnium	Hf	72	hafnat	hafna
hassium	Hs	108	hassat	hassa
helium	He	2	—	—
holmium	Ho	67	holmat	holma
hydrogen	H	1	hydrogenat	—
indium	In	49	indat	inda
iod	I	53	iodat	ioda
iridium	Ir	77	iridat	irida
jern	Fe	26	ferrat	ferra
kalium	K	19	kalat ³⁾	—
kobber	Cu	29	cuprat	cupra
krypton	Kr	36	kryptonat ⁴⁾	—
kviksølv	Hg	80	mercurat	mercura
lanthan	La	57	lanthanat	lanthana
lawrencium	Lr	103	lawrencat	lawrenca
lithium	Li	3	lithat	—
lutetium	Lu	71	lutetat	luteta
magnesium	Mg	12	magnesat	magnesa
mangan	Mn	25	manganat	mangana
meitnerium	Mt	109	meitnerat	meitnera
mendelevium	Md	101	mendelevat	mendeleva
molybden	Mo	42	molybdat	molybda
natrium	Na	11	natrat ⁵⁾	—
neodym	Nd	60	neodymat	neodyma
neon	Ne	10	—	—
neptunium	Np	93	neptunat	neptuna
nikkel	Ni	28	nikkelat ⁶⁾	nikkela ⁶⁾
niobium	Nb	41	niobat	nioba
nitrogen	N	7	nitrat	aza
nobelium	No	102	nobelat	nobela
osmium	Os	76	osmat	osma
oxygen	O	8	oxygenat	oxa
palladium	Pd	46	palladat	pallada
phosphor	P	15	phosphat	phospha
platin	Pt	78	platinat	platina
plutonium	Pu	94	plutonat	plutona
polonium	Po	84	polonat	polona
praseodym	Pr	59	praseodymat	praseodyma

Tabel 1

Grundstofnavn	Atomsymbol	Atomnummer	Kompleksanion-betegnelse	Udskiftningsaffiks
promethium	Pm	61	promethat	prometha
protactinium	Pa	91	protactinat	protactina
protium	¹ H	1	protat	—
radium	Ra	88	radat ⁴⁾	rada
radon	Rn	86	radonat ⁴⁾	—
rhenium	Re	75	rhenat	rheña
rhodium	Rh	45	rhodat	rhoda
roentgenium	Rg	111	roentgenat	roentgena
rubidium	Rb	37	rubidat	—
ruthenium	Ru	44	ruthenat	ruthena
rutherfordium	Rf	104	rutherfordat	rutherforda
samarium	Sm	62	samarat	samara
scandium	Sc	21	scandat	scanda
seaborgium	Sg	106	seaborgat	seaborga
selen	Se	34	selenat	selena
silicium	Si	14	silicat	sila
strontium	Sr	38	strontat	stronta
svovl	S	16	sulfat	thia
sølv	Ag	47	argentat	argenta
tantal	Ta	73	tantalat	tantala
technetium	Tc	43	technetat	techneta
tellur	Te	52	tellurat	tellura
terbium	Tb	65	terbat	terba
thallium	Tl	81	thallat	thalla
thorium	Th	90	thorat	thora
thulium	Tm	69	thulat	thula
tin	Sn	50	stannat	stanna
titan	Ti	22	titanat	titana
tritium	³ H	1	tritat	—
ununbium ¹⁾	Uub	112	ununbat	ununba
uran	U	92	uranat	urana
vanadium	V	23	vanadat	vanada
wolfram	W	74	wolframat ²⁾	wolframa ²⁾
xenon	Xe	54	xenonat ⁴⁾	—
ytterbium	Yb	70	ytterbat	ytterba
yttrium	Y	39	yttrat	yttra
zink	Zn	30	zinkat	zinka
zirconium	Zr	40	zirconat	zircona

Tabel 1

- 1) For grundstofferne med atomnummer $Z > 111$ findes kun (2008) det systematiske navn (2.2). Visse af de anførte afledninger er baseret på det pågældende grundstofs latinske navn (argenta(t) af *argentum*, sølv; aura(t) af *aurum*, guld; cupra(t) af *cuprum*, kobber; ferr(a)t af *ferrum*, jern; mercura(t) af *mercurium*, kviksølv; plumba(t) af *plumbum*, bly; stan-na(t) af *stannum*, tin; stiba af *stibium*, antimon; sulfat af *sulfur*, svovl), dets græske navn (thia af θειον, svovl) eller dets franske navn (aza af *azote*, nitrogen). Se også fodnoterne 2 til 6.
Navne på monoatomige anioner dannes ved erstattning af endelsen ‘at’ i navnene i fjerde kolonne med endelsen ‘id’ (antimonid for Sb^{3-} , fluorid for F^- , natrid for Na^- , nitrid for N^{3-} , sulfid for S^{2-} osv.); bemærk dog hydrid for H^- , carbid for C^{4-} , germid for Ge^{4-} (germanid: se tabel 17) og oxid for O^{2-} . Se også fodnoterne 3 og 5.
- 2) Formerne ‘tungstate’ for wolframat (af engelsk *tungsten*, wolfram), hhv. ‘tungsta’ for wolframa anvendes i engelsk IUPAC-nomenklatur.
- 3) Tidlige publikationer har (implicit eller eksplisit) opereret med formen ‘potasside’ på engelsk, men [2a] havde ‘kalide’; kalat i nærværende tabel er konstrueret i analogi hermed. I [2b] vendte IUPAC tilbage til ‘potasside’!
- 4) Kortformen ‘xenat’ for xenonat er udbredt, men [2a, 2b] anfører ‘xenonate’, og ‘radat’ som afledning af radon ville kollidere med ‘radat’ fra Ra, hvorfor formerne kryptonat, xenonat og radonat er valgt her.
- 5) Tidlige publikationer har (implicit eller eksplisit) opereret med formen ‘sodide’ på engelsk, men [2a] havde ‘natride’; natrat i nærværende tabel er konstrueret i analogi dermed. I [2b] vendte IUPAC tilbage til ‘sodide’!
- 6) IUPAC’s 1970-anbefalinger [1] havde udtrykkeligt ‘niccolate’ (af latin *niccolum*, nikkel), men [2a, 2b] anfører ‘nickelate’ for oxoanioner. Sidstnævnte fører på dansk til nikkelat og nikkela (nærværende tabel) og nikkelocen (3.9.2.3).